

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **M. K.**, bytom J., *právne zastúpenej* JUDr. L. B., *advokátom*, so sídlom Advokátskej kancelárie v H., N. s. X., proti žalovanému: **Obvodný úrad Humenné**, so sídlom Kukorelliho 1, Humenné, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2009/000102 zo dňa 14. júla 2009, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/56/2009-92 zo dňa 16. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/56/2009-92 zo dňa 16. novembra 2010 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) zrušil, odvolávajúc sa na ustanovenie § 250j ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) v záhlaví uvedené rozhodnutie, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a podľa § 138 ods. 6 zákona NR SR č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe v znení účinnom do 31. októbra 2009 (ďalej len ako „zákon o štátnej službe“) potvrdil rozhodnutie žalovaného č. 2009/000080 zo dňa 22. apríla 2009 (ďalej len ako „prvostupňové rozhodnutie“) o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne, a to odvolaním podľa § 40 ods. 2 písm. a) zákona o štátnej službe, ku dňu 30. apríla 2009, najskôr však dňom doručenia prvostupňového rozhodnutia. Zároveň zaviazal žalovaného nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 403,66 € s tým, že tieto je povinný zaplatiť právnemu zástupcovi žalobkyne JUDr. L. B., do 10 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Nárok žalobkyne na ušlú mzdu od 11. mája 2009 do právoplatnosti rozhodnutia, vylúčil prvostupňový súd na samostatné konanie.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, odvolávajúc sa na ustanovenia § 1 ods. 1, § 39 ods. 1 písm. a), § 40 ods. 2 písm. a), § 125 ods. 1 a ods. 2, § 138 ods. 1, § 138 ods. 4 a § 139 ods. 3 zákona o štátnej službe vyhodnotil námietky podané žalobkyňou, že tieto sú založené iba na jej subjektívnom pociťovaní a neboli konkrétnymi dôkazmi preukázané. Dôvodil, že zo zisteného stavu vyplýva, že ku dňu začatia správneho konania vo veci skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne t.j. ku dňu 11. marca 2009 a následne ku dňu vydania rozhodnutia o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne, odvolaním dňa 22. apríla 2009, teda v čase rozhodovania na Obvodnom úrade Humenné

nebolo voľné žiadne štátnozamestnanecké miesto, ani miesto pri výkone práce vo verejnom záujme, pričom mal dostatočne preukázané, že štátnozamestnanecké miesto žalobkyne bolo zrušené ku dňu 1. decembra 2007, a preto mal za to, že boli splnené podmienky pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne podľa § 40 ods. 2 písm. a) zákona o štátnej službe a správne rozhodnutia boli vydané príslušným správnym orgánom podľa § 126 citovaného zákona. Uviedol, že pokiaľ žalobkyňa namietala zákonnosť postupu žalovaného z dôvodu, že nebola prizvaná na zasadnutie poradnej odvolacej komisie, súd sa stotožnil so záverom žalovaného, že zo zákona o štátnej službe mu nevyplýva povinnosť prizvať žalobkyňu na zasadnutie poradnej odvolacej komisie. Za nezákonný však považoval spôsob zasadnutia poradnej odvolacej komisie, keď mal za to, poukazujúc na ustanovenie § 139 ods. 3 zákona o štátnej službe, že táto nebola schopná uznášať sa, nakoľko sa zasadnutia komisie preukázateľne nezúčastnili všetci jej členovia a teda komisia nebola uznášaniashopná. Rovnako považoval za nesprávny záver žalovaného, že stanovisko poradnej odvolacej komisie má len poradný charakter, a preto spôsob zasadnutia poradnej odvolacej komisie nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, odvolávajúc sa na ustanovenia § 138 a § 139 zákona o štátnej službe, ktoré by v takom prípade nemali svoje opodstatnenie. Mal za to, že pokiaľ žalovaný rozhodol o odvolaní žalobkyne bez riadneho prerokovania odvolania v poradnej odvolacej komisii za účasti všetkých jej členov, postupoval v rozpore so záujmom žalobkyne a v rozpore so zákonom. K námietke, vznesenej na pojednávaní povereným zástupcom žalovaného, poukazujúcej na to, že žaloba bola podaná oneskorene, nakoľko za použitia inštitútu fikcie doručenia, bolo napadnuté rozhodnutie doručené žalobkyňi dňa 20. júla 2009 a žaloba bola podaná dňa 29. septembra 2009, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty uviedol, že z administratívneho spisu mal preukázané, že na napadnutom rozhodnutí žalovaného bolo uvedené, že toto nadobudlo právoplatnosť dňom 1. augusta 2009, a preto vznesenú námietku považoval za neopodstatnenú a účelovú. Z vyššie uvedených dôvodov, po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby, dospel krajský súd k záveru, že v konaní správnych orgánov bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, a preto napadnuté rozhodnutie podľa § 250j ods. 2 písm. e) OSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov konania vo výške 403,66 €, pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 66 € a trov právneho zastúpenia vo výške 337,66 €, ktoré boli vypočítané podľa § 11 ods. 1 v spojení s ustanovením § 20a, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“). Trovy právneho zastúpenia žalobkyne pozostávali zo štyroch úkonov právnej pomoci (prevzatie vecí a príprava na pojednávanie, 1x porada s klientom, podanie žaloby a účasť na pojednávaní) po 53,49 € za jeden úkon, 2x režijný paušál po 6,95 € a 2x režijný paušál po 7,21 €, z hotových výdavkov spojených s cestovným Humenné – Prešov a späť osobným motorovým vozidlom zn. BMW a z náhrady za stratu času za 4 polhodiny po 12,02 €. Žalobkyňi nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby, ktoré predchádzali podaniu žaloby a rovnako tiež trovy, ktoré podľa jeho názoru, neboli účelne vynaložené.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, namietajúc len správnosť výroku, ktorým bolo zrušené iba druhostupňové rozhodnutie žalovaného č. 2009/000102 zo dňa 14. júla 2009 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. e) OSP, a to napriek tomu, že v návrhu žaloby bol obsiahnutý aj návrh na zrušenie prvostupňového rozhodnutia žalovaného Č. sp.: 2009/000080 zo dňa 22. apríla 2009. Odvolávajúc sa na ustanovenie § 157 ods. 2 OSP uviedla, že napadnutý

rozsudok nespĺňa zákonné kritériá obsiahnuté v citovanom ustanovení, nakoľko krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite nevyargumentoval príčiny nevyhovenia jej návrhu. Namietala ďalej, že krajský súd nevyhodnotil jej žalobnú námietku, že ako dôvod skončenia štátnozamestnaneckého pomeru odvolaním je uvedené ustanovenie § 40 ods. 2 písm. a) zákona o štátnej službe, pričom výrok rozhodnutia neobsahuje žiadnu ďalšiu informáciu, resp. spresnenie k citovanému ustanoveniu, zdôrazniac zároveň, že toto hrubé zákonné pochybenie činí potom samotné rozhodnutie o odvolaní od počiatku nepreskúmateľným a nevykonateľným, pretože ustanovenie § 40 ods. 2 písm. a) zákona o štátnej službe obsahuje tri samostatné a na sebe logicky nezávislé možnosti resp. dôvody, pre ktoré môže služobný úrad skončiť štátnozamestnanecký pomer odvolaním svojich zamestnancov. Rovnako namietala skutočnosť, že krajský súd sa nedostatočne venoval jej námietke poukazujúcej na to, že správne rozhodnutia neboli vydané príslušným správnym orgánom a taktiež námietke vytykajúcej žalovanému porušenie zásady rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných vzťahoch pri vykonávaní štátnej služby v zmysle § 3 ods. 2 zákona o štátnej službe a § 3 ods. 1 zákona NR SR č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. Z vyššie uvedených dôvodov, preto žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu v tom zmysle „že ho doplní aj o tú časť výroku, že sa ruší aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu – Obvodného úradu v Humennom Č. sp.: 2009/000080 zo dňa 22. apríla 2009“. Zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania bez jej bližšej špecifikácie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne, zotrvajúc na svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 18. novembra 2009, navrhol napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/56/2009-92 zo dňa 16. novembra 2010 potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Predmetom súdneho prieskumu vymedzeným žalobkyňou bolo preskúmanie rozhodnutia žalovaného Č. sp.: 2009/000102 zo dňa 14. júla 2009 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Č. sp.: 2009/000080 zo dňa 22. apríla 2009, ktorým vedúci služobného úradu Obvodného úradu Humenné ako príslušný správny orgán podľa § 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „správny poriadok“) a § 126 zákona o štátnej službe, odvolal žalobkyňu podľa § 39 ods. 1 písm. a) a § 40 ods. 2 písm. a) zákona o štátnej službe zo štátnozamestnaneckého miesta v služobnom úrade Obvodný úrad Humenné, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné, organizačný útvar: Odbor všeobecnej vnútornej správy, odbor štátnej služby: 2.17 Vnútro, funkcia: hlavný referent s pravidelnými miestom výkonu štátnej služby Obvodný úrad Humenné, Kukorelliho 1, 066 01 Humenné, s tým, že štátnozamestnanecký pomer končí dňom 30. apríla 2009, najskôr

však dňom doručenia rozhodnutia o odvolaní (§ 40 ods. 4 zákona o štátnej službe). Rozhodol tak následne po zrušení „Rozhodnutia vedúceho služobného úradu Obvodného úradu v Humennom zo dňa 10. januára 2008, č.j. 2008/15/3 v spojení s Rozhodnutím vedúceho služobného úradu Obvodného úradu v Humennom zo dňa 3. decembra 2007“ rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2S/13/2008 zo dňa 20. januára 2009, ktorý predmetné rozhodnutia zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c) a d) OSP.

Žalobkyňa, využijúc svoje legitímne právo, podala proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, o ktorom žalovaný, vysporiadajúc sa s odvolacími námietkami v odôvodnení svojho rozhodnutia Č. sp.: 2009/000102 zo dňa 14. júla 2009 zamietol podľa § 138 ods. 6 zákona o štátnej službe odvolanie žalobkyne a napadnuté rozhodnutie Obvodného úradu Humenné Č. sp.: 2009/000080 zo dňa 22. apríla 2009 potvrdil.

Podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

Podľa § 250j ods. 2 písm. e) OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a **podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa** a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s odvolacou námietkou žalobkyne poukazujúcou na vadnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, keď tento svojím výrokom zrušil iba druhostupňové rozhodnutie žalovaného, hoc ona navrhovala zrušiť aj jeho prvostupňové rozhodnutie, upriamiac pozornosť na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „ústavný súd“) II. ÚS 442/2010 – 13 zo dňa 20. októbra 2010, v ktorom ústavný súd konštatuje, že „...*Ústavný súd je presvedčený, že hoci ustanovenie § 250j ods. 3 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku dáva súdu priestor na uváženie, či podľa okolností zruší popri odvolacom rozhodnutí aj prvostupňové rozhodnutie, neznamená to, že by mohol všeobecný súd postupovať v tomto smere svojvoľne, ba dokonca bez konkrétneho zdôvodnenia. Tým viac to platí v prípade, ak sa účastník konania výslovne domáha toho, aby bolo zrušené aj prvostupňové rozhodnutie...*“ uvádza, že skutočne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajského súdu absentuje dôvod nezrušenia aj žalobkyňou navrhovaného prvostupňového rozhodnutia žalovaného, pričom len samotné konštatovanie prvostupňového súdu vzťahujúceho sa na prvostupňové rozhodnutie

žalovaného, že boli splnené podmienky pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne podľa § 40 ods. 2 písm. a) zákona o štátnej službe, nie je dostačujúce.

Odvolací súd, zastávajúc názor, že rovnako ustanovenie § 250j ods. 2 OSP poskytuje súdu **iba možnosť, nie povinnosť** zrušiť prvostupňové rozhodnutie príslušného správneho orgánu, pričom pri tomto rozhodovaní nie je viazaný návrhom žalobcu, považuje za potrebné **vytknúť prvostupňovému súdu závažné procesné pochybenie** spočívajúce v tom, že opomenul náležite v odôvodnení svojho rozhodnutia, v súlade s § 157 ods. 2 OSP, objasniť dôvody rozhodné pre nezrušenie aj prvostupňového rozhodnutia, čím jeho rozhodnutie možno dôvodne označiť za zjavne neodôvodnené a arbitrárne a v tejto časti nepreskúmateľné, doplniac zároveň, že ustanovenie § 157 ods. 2 OSP je potrebné z hľadiska práva na súdnu a inú ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999) tak, **že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené** (pozri bližšie uznesenie ústavného súdu II. ÚS 224/09-24 z 2. júna 2009).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom možno vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, pričom možnosť konať pred súdom prvého stupňa je účastníkovi odňatá vždy, ak jeho rozhodnutie neposkytuje odpovede na relevantné námietky účastníka konania, a z tohto dôvodu nie je spôsobilé revízie nadriadeným súdom v rámci odvolacieho konania.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude, s poukazom na ustanovenie § 157 ods. 2 OSP, adekvátne zdôvodniť v odôvodnení svojho rozhodnutia, vydanom v ďalšom konaní dôvody, pre ktoré nezrušil aj žalobkyňou navrhované prvostupňové rozhodnutie, resp. v prípade, vo vzťahu k návrhu žalobkyne, pozitívneho rozhodnutia rovnako uviesť dôvody, ktoré ho k takémuto rozhodnutiu viedli. Rovnako bude jeho povinnosťou náležite sa vysporiadať aj s námietkou, ktorou žalobkyňa poukazovala na nevykonateľnosť výroku prvostupňového rozhodnutia z dôvodu bližšej špecifikácie § 40 ods. 2 písm. a) zákona o štátnej službe.

Podľa § 226 OSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, s poukazom na vyššie uvedené, zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP napadnutý rozsudok a vec podľa § 221 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 22. marca 2012

**JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth